

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії Хижний Антон Віталійович,
2000 року народження, громадянин України

освіта вища: у 2022 році закінчив Національну академію Служби безпеки України за спеціальністю «Державна безпека» (диплом магістра).

З вересня 2022 року по теперішній час аспірант заочної форми навчання кафедри цивільно-правових дисциплін **Національної академії внутрішніх справ**, виконав акредитовану освітньо-наукову програму **Національної академії внутрішніх справ**.

Разова спеціалізована вчена рада утворена наказом **Національної академії внутрішніх справ** від «**28**» травня **2026 року № 707**, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради - **Ганни Чурпіти**, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри цивільного права та процесу Національної академії внутрішніх справ;

Рецензентів - **Богдана Кирдана**, кандидата юридичних наук, доцента, завідувача кафедри цивільного права та процесу Національної академії внутрішніх справ;

Наталії Полішко, доктора філософії в галузі знань право, доцента, професора кафедри цивільно-правових дисциплін ННПП Національної академії внутрішніх справ.

Офіційних опонентів - **Віктора Маковія**, кандидата юридичних наук, професора, завідувача кафедри цивільно-правових дисциплін Одеського державного університету внутрішніх справ;

Олени Назимко, кандидата юридичних наук, доцента, Донецький державний університет внутрішніх справ, доцента кафедри цивільно-правових та гуманітарних дисциплін факультету № 2 Криворізького навчально-наукового інституту Донецького державного університету внутрішніх справ.

на засіданні «**17**» липня **2026 року** прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань «**Право**» **Хижному Антону Віталійовичу** на підставі публічного захисту дисертації «**Концесійні договори в цивільному праві**» за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано в **Національній академії внутрішніх справ, МВС України, м. Київ**.

Науковий керівник – **Василь Гопанчук**, кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри цивільно-правових дисциплін ННПП Національної академії внутрішніх справ.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація є першим в Україні комплексним дослідженням, в якому крізь призму приватного (цивільного) права розкрито проблематику правового регулювання концесійних договорів. У результаті здійсненого дослідження сформульовано й обґрунтовано, а також додатково аргументовано низку наукових положень і висновків, які виносяться на захист, зокрема:

вперше уточнено доктринальне розуміння правового статусу сторін концесійного договору, зокрема:

обґрунтовано, що концесіонер повинен розглядатися не лише як одержувач права користування об'єктом державної або комунальної власності, який бере на себе підвищений рівень економічного й операційного ризику, а і як суб'єкт комплексної правосуб'єктності – одночасно інвестор, оператор суспільно значущих послуг та носій позитивних зобов'язань щодо створення, реконструкції, модернізації та експлуатації об'єкта концесії;

з'ясовано, що концесіодавець – орган державної влади або орган місцевого самоврядування – у межах концесійних правовідносин підпорядковується нормам приватного права, не користується імунітетом публічного управління, внаслідок чого втрачає статус суб'єкта владних повноважень і набуває рівного із концесіонером правового становища з типовими права та обов'язками, визначеними нормами цивільного законодавства;

вперше доведено, що у випадку істотної зміни регуляторних обставин, що робить виконання концесійного договору надмірно обтяжливим, проте не об'єктивно неможливим, сторони набувають права вимагати перегляду договірних умов, за обов'язкового збереження рівноваги публічних і приватних інтересів, а також за умови виключення можливості набуття концесіонером права власності на об'єкт концесії;

вперше обґрунтовано концептуальну модель цивільно-правової відповідальності сторін за невиконання або неналежне виконання концесійного договору, сутність якої полягає у синтезі елементів приватно-правового та публічно-правового регулювання і передбачає трирівневу структуру: превентивний рівень (механізм попередження порушень), компенсаторний рівень (відшкодування завданих збитків) та санкційний рівень (дострокове розірвання договору й інші правові наслідки);

вперше сформульовано авторську концепцію, відповідно до якої система моніторингу у сфері виконання концесійних договорів носить не санкційний, а превентивно-коригуючий характер, оскільки спрямована на забезпечення сталості концесійних правовідносин і досягнення суспільно значущих результатів; виконує функцію правового та інституційного забезпечення реалізації економічних ефектів; дозволяє своєчасно виявити відхилення від договірних параметрів та скоригувати виконання зобов'язання без порушення принципу підприємницької автономії концесіонера;

вперше аргументовано необхідність створення незалежного Концесійного агентства при Кабінеті Міністрів України або при відповідному центральному органі виконавчої влади, до компетенції якого слід віднести: забезпечення формування, реалізації, моніторингу та правового супроводу концесійної політики держави з метою залучення приватних інвестицій у розвиток публічної інфраструктури; надання висновків щодо відповідності концесійних договорів вимогам законодавства; розроблення типових форм концесійних договорів з урахуванням кращих міжнародних практик; запровадження державної гарантії стабільності договірних умов на весь строк дії концесійного договору, а також представництво інтересів держави у процесі переговорів з інвесторами.

За своїм змістом дисертація відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами), Вимогам до оформлення дисертації, затверджених наказом міністерства освіти та науки України від 12 січня 2017 року № 40 (зі змінами) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

Здобувач має 10 наукових публікацій за темою дисертації, серед яких чотири статті – у виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових з юридичних наук, шість тез наукових доповідей на науково-практичних заходах. У наукових публікаціях у повній мірі обґрунтовуються отримані наукові результати відповідно до поставленої мети:

1. Хижний А. В. Щодо істотних умов концесійних договорів у цивільному праві України. *Журнал східноєвропейського права*. 2023. № 106. 39–45. URL: https://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2023/01/hopanchuk_hyzhnyi_106.pdf
2. Хижний А. В. Правове регулювання концесійної діяльності на прикладі окремих зарубіжних країн. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 9. С. 127–130. <http://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-9/29>
3. Хижний А. В. Правова природа концесійних договорів та їх місце в цивільному праві України. *Наукові інновації та передові технології*. 2025. № 10 (50). С. 1269-1277. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-10\(50\)-1269-1277](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-10(50)-1269-1277)
4. Хижний А. В. Відповідальність за невиконання чи неналежне виконання концесійних договорів. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2026. № 3. С. 1704–1716. [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2026-3\(45\)-1704-1716](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2026-3(45)-1704-1716)

У дискусії взяли участь члени разової спеціалізованої вченої ради та висловили зауваження:

Офіційний опонент – кандидат юридичних наук, професор **Маковій Віктор Петрович**, Одеський державний університет внутрішніх справ, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін, виступив без зауважень.

Офіційний опонент – кандидат юридичних наук, доцент **Назимко Олена Вікторівна**, Донецький державний університет внутрішніх справ, доцент кафедри

цивільно-правових та гуманітарних дисциплін ф-ту № 2 Криворізького навчально-наукового інституту Донецького державного університету внутрішніх справ, виступила без зауважень.

Рецензент — кандидат юридичних наук, доцент **Кирдан Богдан Васильович**, Національна академія внутрішніх справ, завідувач кафедри цивільного права та процесу, виступив без зауважень.

Рецензент — доктор філософії в галузі знань право, доцент **Полішко Наталія Леонідівна**, Національна академія внутрішніх справ, професор кафедри цивільно-правових дисциплін ННПП, виступила без зауважень.

Голова ради — доктор юридичних наук, професор **Чурпіта Ганна Вікторівна**, Національна академія внутрішніх справ, професор кафедри цивільного права та процесу, звернула увагу на декілька дискусійних моментів: є деяке дублювання розділів дисертації, в розділі 2 мова йде про загальні засади правового регулювання концесійних договорів у цивільному праві, а в підрозділі 2.2 про законодавчі положення визначення концесіонера як сторони в концесійного договору, і в підрозділі 2.3. розглядається правовий статус сторін концесійного договору. Але ж концесіонер і є стороною концесійного договору, тому у цьому вважаю є дублювання. Автор в одному з положень наукової новизни визначає, що концесіодавець — орган державної влади або орган місцевого самоврядування. Водночас, якщо ми прочитуємо норму права закону про концесію, яка регламентує перелік осіб хто може бути концесіодавцем, то серед цих органів ми можемо побачити не тільки органи державної влади, але й відповідних інших суб'єктів влади, таких як територіальні громади, господарські товариства тощо. Щодо видів концесійних договорів, серед них прозвучав такий вид як договір комерційної концесії, але це різні з юридичної природи договори.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 (п'ять) членів ради,
«Проти» немає членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Хижному Антону Віталійовичу** ступінь доктора філософії з галузі знань «Право» за спеціальністю **081 «Право»**

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова
разової спеціалізованої вченої ради

Ганна ЧУРПІТА

